

Dokumentace vstupního restaurátorského průzkumu

Transferované nástěnné malby z klášterního kostela sv. Alžběty v Doupově a z dalších objektů, uložené v depozitáři kláštera v Plasích

Průzkum provedli: *BcA. Taisia Khomenok, BcA. Vojtěch Mrověc, BcA. Lucie Urbanová, BcA. Verena Vodehnalová*
Odborný pedagogický dozor: *MgA Zuzana Wichterlová, MgA Adéla Škrabalová*

2021 Plasy

Prohlášení

Prohlašuji, že při restaurování byly použity pouze postupy uvedené v této restaurátorské dokumentaci. Nejsm si vědom/a nových zjištění a skutečností na restaurované památce, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci.

Prohlašuji, že restaurátorský průzkum byl proveden v mezích určených zadáním.

V Hostimi dne 18.12.2021

.....

Zuzana Wichterlová,
Ateliér restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita.

© Restaurátorská dokumentace je chráněna ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů s tím, že právo k užití ve smyslu zákona číslo 20/1987 sb. v plném znění (o památkové péči) má objednavatel a příslušný orgán památkové péče.

Obsah

1	Úvodní údaje	4
1.1	Lokalizace památky.....	4
1.2	Údaje o památce.....	4
1.3	Údaje o akci	4
1.4	Údaje o dokumentaci	4
2	Úvod	4
3	Uměleckohistorický průzkum	5
3.1	Doupov, kostel svaté Alžběty, nástěnné malby:.....	5
3.2	Doupov, kostel sv. Wolfganga, nástěnné malby.....	5
3.3	Cheb, stará radnice, nástěnné malby	5
4	Restaurátorský průzkum	5
4.1	Nálezy v Místnosti 1.....	6
4.2	Nálezy v místnosti 2.....	6
4.3	Jednotlivé soubory transferovaných maleb	7
A)	Barokní malba Kramolín, značená žlutě	7
B)	Barokní malba, bez lokalizace, značená zeleně	7
C)	Renesanční malba, bez lokalizace, značená růžově.....	7
D)	Renesanční malba, stará radnice, Cheb, značená modře	7
E)	Nezařazené	8
4.4	Stav transferovaných maleb	8
A)	Barokní malba Kramolín + B) Barokní malba, bez lokalizace	8
C)	Renesanční malba, bez lokalizace	8
D)	Renesanční malba, Cheb.....	8
	Příčiny poškození transferů	9
	Stav přelepů na transferech	9
5	Návrh podrobného průzkumu a vzorového restaurování.....	9
5.1	Návrh koncepce restaurování maleb.....	9
5.2	Návrh na podrobný průzkum.....	9
	Etapa I.....	10
	Etapa II - rámcově.....	10
6	Návrh rozpočtu na podrobný průzkum a vzorové restaurování	11
7	Seznam literatury, pramenů.....	11
8	Přílohy	12

1 Úvodní údaje

1.1 Lokalizace památky

- Kraj: Plzeňský
- Adresa: Klášter Plasy, Plzeňská 2, 331 01 Plasy
- Bližší určení místa popisem: dvě místnosti - depozitář v přízemí hlavní budovy

1.2 Údaje o památce

- Název restaurovaného díla: transferované malby z různých míst
- Klasifikace památky: Deponované transfery nejsou prohlášeny za kulturní památku. Již osazené transfery z kostela sv. Alžběty na panelech jsou evidované pod čísly KL03882, KL03883, KL03881, PY00907 (staré č.1844), PY00902 (staré č.1839), jsou deponované v jiných objektech.

1.3 Údaje o akci

- Objednatel: Národní památkový ústav, Valdštejnské nám. 162/3, 118 01 Praha 1- Malá Strana
- Zhotovitel: Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl, email: dekanat.fr@upce.cz
- Odborný garant za FR UPa: MgA. Zuzana Wichterlová
- Průzkum provedli: MgA Adéla Škrabalová, BcA. Taisia Khomenok, BcA. Vojtěch Mrověc, BcA. Lucie Urbanová, BcA. Verena Vodehnalová
- Termín započetí a ukončení akce: prosinec 2021

1.4 Údaje o dokumentaci

- Dokumentaci vypracovali: Zuzana Wichterlová, Jan Vojtěchvský Jan, Adéla Škrabalová
- Fotografie pořídili: Vojtěch Mrověc , Verena Vodehnalová
- Počet stran textu dokumentace: 12
- Počet vyobrazení ve fotografické dokumentaci: 9
- Počet příloh: 5
- Místa uložení dokumentace v digitální podobě:
Archiv FR Litomyšl, Jiráskova 3; Klášter Plasy, Památkový ústav

2 Úvod

Předmětem průzkumu byly transferované barokní nástěnné malby deponované v klášteře v Plasích. Předem bylo známo, že se zde vyskytují malby od Josefa Kramolína z kostela svaté Alžběty v Doupově. Průzkumem bylo zjištěno, že se zde nachází souborů několik.

Cílem průzkumu bylo základní roztřídění transferů, rozdělení do skupin, příprava plánu detailní katalogizace, včetně rozpočtu. Zároveň byly vybrány celky, které budou vzorově osazeny na mobilní panel a restaurovány v roce 2022 v rámci diplomové práce na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice.

3 Uměleckohistorický průzkum

3.1 Doupov, kostel svaté Alžběty, nástěnné malby:

Největší doupovskou stavbou byl monumentální klášterní kostel sv. Alžběty na jihovýchodním okraji města (40 metrů dlouhý a 16 metrů široký). Chrám byl součástí zdejšího původně jezuitského kláštera založeného roku 1756 Antonínem Josefem Clementem. Roku 1770 byla zahájena výstavba koleje a kostela, který ale jezuitský řád nedostavěl. Stavba byla roku 1783 dostavěna piaristy.¹ Autorem maleb, které pokrývaly celý interiér kostela, je Josef Kramolín. Malby jsou z roku 1782.

V 60. letech 20. století bylo rozhodnuto o demolici kostela sv. Alžběty, který měl posloužit jako cíl vojenského cvičení. Před odstřelem byla v letech 1966-67 část nástropních maleb a malovaných iluzivních oltářů sejmuta. Malbu sejmul akademičtí malíři a restaurátoři Karel Benedík, Vlastimil Berger a Alois Martan.

Některé transferované díly byly osazeny na mobilní podložky (viz Příloha 4 – celkem pět osazených souborů). Je možné, že některé transfery ani nebyly deponovány, ale byly rovnou osazeny na mobilní podložku (patrně část transferovaná z místa A). Není jasné, zda k osazení všech pěti celků došlo hned v roce 1967. Výstava (některých?) osazených transferů proběhla v Klatovech roku 1967. Osazené celky se několikrát přesouvaly. Ve většině případů nenalezly dosud uplatnění.

3.2 Doupov, kostel sv. Wolfganga, nástěnné malby

Výmalba z gotického kostela sv. Wolfganga v Doupově byla před demolicí také předem ztransferovaná. Práce byly provedeny shodným kolektivem restaurátorů v letech 1967-8. Transfery z tohoto kostela byly v roce 2001 osazeny na mobilní panely. Nepodařilo se zjistit, zda všechny. Před osazením byly transfery také deponovány v Plasích. Je tedy možné, že některé mohly zůstat v depozitáři (?).

3.3 Cheb, stará radnice, nástěnné malby²

V roce 1974 byly restaurátory Jiřím Látalem a Vendulou Látalovou ztransferované renesanční malby ze Staré radnice v Chebu. Momentálně jsou deponované v Plasích. Není zřejmé, odkud byly dovezeny.

4 Restaurátorský průzkum

V rámci provedeného průzkumu byly vyhledávány a posuzovány jakékoli stopy značení jednotlivých uskladněných beden, desek i samotných transferů. Podle typů a číslování beden, desek i transferů a na základě porovnání s nalezenou restaurátorskou dokumentací byly transfery přiřazeny k jednotlivým souborům, malbám a objektům. V rámci tohoto průzkumu byl také posouzen celkový stav transferů.

V klášteře v Plasích se ve dvou místnostech v přízemí objektu nacházejí uskladněné transfery. Transfery pocházejí z různých objektů. Většina jich pochází z kostela svaté Alžběty v Doupově (A). Sada maleb (B) není přiřazena, ale zdá se, že by mohla pocházet ze shodného kostela. Další transfery

¹ DURDIS, Michal. *Zaniklé město Doupov*, s. 26.

² LÁTAL, Jiří a Vendula LÁTALOVÁ. *Restaurátorská zpráva o sejmutí fragmentu renesanční nástěnné malby (secco) ze staré radnice čp. 1 v Chebu*.

s renesanční malbou nejsou lokalizované (C). Jedna vyšší bedna je naplněna transferovanou renesanční malbou z Chebu (D). Několik transferů zůstalo zcela nezařazeno (E). Celkově jde o cca 500 ks transferů (bez maleb z Chebu, které není možné aktuálně spočítat).

	A) Barokní malba Kramolín, kostel svaté Alžběty, Doupov (bedna s madly, překližka)
	B) Barokní malba, bez lokalizace (bedna s madly, sololit)
	C) Renesanční malba, bez lokalizace (ploché bedny)
	D) Renesanční malba, stará radnice, Cheb (vyšší bedna bez madel)
	E) Nezařazené

Obr. 1 Jednotlivé soubory transferovaných maleb v depozitáři. Barevnost odpovídá barevnému značení v Přílohách 1,2,3.

4.1 Nálezy v Místnosti 1

Ve vstupní místnosti 1 jsou transfery umístěny na pravé straně na lešení, ve čtyřech patrech. Na spodním patře P1 je 5 desek s transfery, na ostatních patrech jsou vždy tři desky s transfery. Většinou jde o transferové díly ze dvou souborů (A, B). Patrně se někdo pokoušel transfery revidovat, a tak je vyndal z beden (místnost 2), kde byly umístěny původně. Přesné označení jednotlivých desek v místnosti 1 a jejich přiřazení k jednotlivým souborům je uvedeno v Příloze 2. V některých případech je značení již nečitelné, ale podle typu desky je bylo možné přiřadit k souboru.

Na zemi uprostřed místnosti jsou dvě ploché bedny s transfery. Jde o malbu přiřazenou k souboru C).

4.2 Nálezy v místnosti 2

V místnosti 2 se nacházejí na pěti umístěních (I-V) štosy beden (lokalizace viz obr.2). Na umístění I jsou tři bedny s madly (A, B), na nich leží jedna deska s transfery (A). Na umístění II jsou dvě bedny s madly (A, B), nahoře leží jedna deska s transfery (A). Na umístění III je jedna bedna s madly (A). Na umístění IV je jedna vyšší bedna bez madel (D). Na umístění V jsou dvě bedny s madly (A), jedna plochá bedna (C), nahoře leží dva transfery na podlážce. Umístění beden v místnosti viz následující půdorysný plán (obr. 2). Detaily s popisem jednotlivých beden a desek s transfery v místnosti 2 jsou v Příloze 1.

	III	IV
II		V
I		Vchod

Obr. 2 Místnost 2 – půdorysný plán pěti umístění

4.3 Jednotlivé soubory transferovaných maleb

A) Barokní malba Kramolín, značená žlutě

Největší část transferovaných dílů je ze souboru barokních maleb z kostela svaté Alžběty. Transfery z kostela svaté Alžběty byly sejmuté včetně intonaca (metoda stacco). Avšak patrně tam, kde byla omítka intonaca nesoudržná je na přelepu pouze barevná vrstva – tzn. jsou sejmuté metodou strappo.

Transferové díly jsou deponované v bednách s madly, na překližkových deskách. Na každé desce je cca 10 dílů. Každá překližková deska má na čelní straně výčet transferovaných dílů, které obsahuje. Písmeno určuje původní umístění – oblast v kostele (viz Příloha 5), číslo určuje přesné umístění transferu. Restaurátorská dokumentace ze snímání maleb značně usnadnila orientaci v celém souboru.³ V Příloze 3 je uvedený soupis transferů z restaurátorské dokumentace a porovnání s jejich stavem dnes. Již osazené transfery se podařilo lokalizovat (viz Příloha 4). Z průzkumu vyplývá, že se celek sejmutý v této etapě prací pravděpodobně dochoval v podstatě kompletní.

Není jasné, zda práce neprobíhaly v několika etapách. Půdorysné značení v restaurátorské dokumentaci vypovídá o dalších dílech, které zde nebyly deponovány (G,H,I,L,M) (viz Příloha 5). Z restaurátorské dokumentace nevyplývá, zda skutečně k transferování těchto částí došlo.

Je možné, že k souboru A) z kostela svaté Alžběty patří také soubor B), který je zde uskladněný.

B) Barokní malba, bez lokalizace, značená zeleně

Transfery souboru B) jsou umístěné na sololitových deskách, značené římskými čísly. Tyto desky se zasunují do obdobných beden s madly jako transfery z kostela svaté Alžběty. Také číslování beden navazuje (přeskočeny dvě bedny 6,7 s transfery z kostela sv. Wolfganga – již odvezené). Jde tedy patrně o transfery ze shodné doby. Malbu samotnou je velmi obtížné přes vrstvy přelepů pozorovat, nicméně z viditelných částí lze usuzovat, že jde také o monumentální barokní malbu s rytou kresbou. Z těchto indicií předpokládáme, že by mohlo jít o nějakou doplňkově transferovanou část maleb z kostela sv. Alžběty (hlavní oltář?).⁴

C) Renesanční malba, bez lokalizace, značená růžově

Transfery maleb s renesanční malbou jsou umístěné v plochých bednách v místnosti 1 i 2. Není jasné, odkud pocházejí. Vzhledem k současnému způsobu uskladnění není ani možné zjistit, jak malby vypadají. Zdá se, že jde o nefigurální části výjevů, které lze zařadit do období gotiky či renesance. Tyto transfery mohou pocházet z gotického kostela sv. Wolfganga v Doupově, spíše je ale pravděpodobné, že jde o malbu ze zcela jiného objektu (bedny mají odlišný formát). Tyto transfery již jsou restaurátorsky ošetřené z rubu (zajištěné vrstvou omítky).

D) Renesanční malba, stará radnice, Cheb, značená modře

Patrně jde o kompletní sadu transferovaných maleb v původní bedně, v policích je proti posunu zajištěna gázovým převazem. Do bedny se obtížně dostává, je třeba ji posunout. Jde o pekovanou

³ BENEŠ, Karel, Vlastimil BERGER a Alois MARTAN. *Písemná a fotografická dokumentace z transferů nástěnných a nástropních maleb v kostele sv. Alžběty v Doupově*. Fotografická dokumentace zřejmě není kompletní.

⁴ Kopie archivních materiálů deponované v klášteře Plasy. Z dokumentů vyplývá, že hlavní oltář mohl být transferovaný až ve druhé fázi prací.

renesanční nástěnnou malbu. Není jasné, zda je figurální, či dokrativní. Z památkového katalogu vyplývá, že k restaurátorskému zásahu (transferu) existuje dokumentace.⁵

E) Nezařazené

Jde pouze o několik transferovaných dílů. Je možné, že při dalším průzkumu budou některé díly přiřazeny k existujícím souborům.

4.4 Stav transferovaných maleb

Podrobnější posudek je nutno provést až po důkladnějším prozkoumání transferovaných dílů.

A) Barokní malba Kramolín + B) Barokní malba, bez lokalizace

Většina transferovaných dílů v místnosti 1 na lešení (A, B) není v dobrém stavu. Jsou zaprášené, polámané, některé zcela rozpadlé.

Ve spodních policích jsou dvě desky s transfery (A) napadené dřevokaznou houbou. K napadení zjevně došlo tím, že desky dosud ležely na plochých, silně napadených bednách (C) ve středu místnosti 1. Aktuálně byly transferované malby přesunuty ze zcela rozpadlých desek na nové desky, do spodního patra lešení v místnosti 1.

Transfery v místnosti 2 jsou většinou ukryté v bednách. Některé desky se vlhkem a zátěží zdeformovaly a v pojezdech beden se neposouvají. Pokud deska vysunout jde, je možné posoudit vždy jen horní transferový díl. Na každé desce je nicméně uloženo cca 10 transferů, u kterých se navíc střídá uložení rubem a lícem nahoru. Pokud je malba lícem nahoru, není přes přelep v podstatě nic vidět. Otáčením transferů by docházelo k zbytečné manipulaci a potažmo poškozování. Proto bylo možné provést prohlídku transferů jen částečně.

U transferů v obou místnostech platí, že pokud se velikost transferu neshodovala s velikostí desky, byly transfery již při ukládání záměrně zlomeny tak, aby se na desku vešly. Tam, kde transfery přesahovaly přes desku, jsou okraje poškozené, zvlněné. Místy je patrné biologické napadení. Při neopatrné manipulaci s bednami se transferované díly sesunuly a poškodily na okrajích. Transfery umístěné v bednách v místnosti 2 jsou spíše v lepším stavu než většina vytažených transferů v místnosti 1.

C) Renesanční malba, bez lokalizace

Ploché bedny umístěné ve středu místnosti 1, ale i malby (C) v nich uložené, jsou velmi silně napadené dřevokaznou houbou (dřevomorka?). To je příčinou jejich silné degradace. Malby jsou také značně zaprášené. Malby C) umístěné v místnosti 2 jsou patrně ve výrazně lepším stavu, sice zaprášené, ale bez napadení.

D) Renesanční malba, Cheb

Transferované díly malby D jsou na první pohled na předních hranách poškozené, zjevně v souvislosti s transporty a klopením bedny (fixace převazy nepomohla). Další posouzení stavu nebylo možné.

---

⁵ LÁTAL, Jiří a Vendula LÁTALOVÁ. *Restaurátorská zpráva o sejmutí fragmentu renesanční nástěnné malby (secco) ze staré radnice čp. 1 v Chebu.*

Příčiny poškození transferů

Příčinou špatného stavu všech transferů je neopatrná manipulace s celými bednami, s jednotlivými transfery a nevhodné skladování (prach, vlhkost a houba).

Stav přelepů na transferech

Stav malby bude potažmo ovlivněn i materiálem použitým na přelepení barevné vrstvy a původní technikou samotné malby. Na přeplepy se v minulosti používaly různé materiály, velice často derivát celulózy (např. karboxymethylcelulóza) s příměsí akrylátové disperze, či směsí různých disperzí. Přeplepy byly aplikovány pře 54 lety. Tyto přeplepy mohou být, speciálně s odstupem času (po zesíťování) velmi obtížně rozpustné. Možnost oddělení přeplepu od původní malby tak může v důsledku silně ovlivňovat výsledný stav restaurované malby. Je také možné, že každý z dochovaných souborů byl přelepen odlišným materiálem, a tak bude mít i odlišnou odstranitelnost.

Z dokumentace restaurování maleb z kostela sv. Wolfganga v roce 2001 vyplývá, že odstraňování přelepů bylo nečekaně komplikované.⁶ Použitá disperzní lepidla časem patrně silně zesíťovala do nerozpustného filmu. Vzhledem k tomu, že soubor transferovala shodná skupina restaurátorů, ve shodné době, je velmi pravděpodobné, že i na malbách z kostela svatě Alžběty bude navrstven obdobný, velmi obtížně odstranitelný přelep.

5 Návrh podrobného průzkumu a vzorového restaurování

5.1 Návrh koncepce restaurování maleb

Z hlediska současné památkové péče je transferování zcela nevhodná metoda. Avšak stále je nezbytné se vyrovnat s již sejmutými díly uloženými v depozitářích. Ideální je malby prezentovat přímo v objektu (malba z Chebu?), či v lokalitě, ze které pocházejí. Před rozhodnutím, jak transferované malby osadit, je nezbytné vést diskusi o smyslu a způsobu jejich prezentace a jejich využití.

V případě transferů z kostela sv. Alžběty jde o velmi kvalitní malbu od významného barokního malíře Josefa Kramolína, z již neexistujícího kostela. Transferované nástěnné malby jsou aktuálně vlastně jediným hmotným pozůstatkem po zaniklém kostelu v Doupově. Jejich prezentace může přinést nové hodnoty i objektům, které jiné hodnoty nemají, či je v důsledku předchozích zásahů ztratily. Jde o monumentální soubor - stovky metrů čtverečních maleb, které svým způsobem tvoří nedělitelný celek. Osud této malby velmi dobře ilustruje dobový přístup ke kulturnímu dědictví i etická dilemata navršená na památkáře a restaurátory ve druhé polovině 20. století. V ideálním případě by transfery byly prezentovány jako součást expozice o Doupovsku a jeho pohnutých osudech.

5.2 Návrh na podrobný průzkum

Celkem je v depozitu cca 500 ks transferů plus transfery z Chebu. Z Kramolínových maleb je možné vybrat různě velké celky s figurálními malbami k osazení na panel a restaurování. K ostatním transferovaným malbám je nutné dohledat další materiály a na základě toho se rozhodnout o dalším postupu.

---

⁶ BERGER, Petr, Tomáš BERGER a Vlastimil BERGER. *Osazení, restaurování a prezentace z kostela sv. Wolfganga v Doupově, Pašijový cyklus.*

Jednotlivé díly jsou více či méně poškozené, a to jak manipulací, tak nevhodným skladováním. Transferové díly jsou velmi křehké, místy je na přelepu pouze barevná vrstva, a i sebemenší manipulace je pro ně riziková. Současný způsob skladování transferů je značně nevhodný a vzhledem ke kvalitě díla v podstatě alarmující.

Práce doporučujeme provést ve více etapách. V první etapě bude proveden vzorový výzkum – zkušební restaurování vybrané části. Při tom bude proveden rozšířený průzkum zaměřený přímo na jednotlivé metody a materiály. Výstupem bude vzorová prezentace a návrh na postup restaurování dalších dílů.

Etapa II by měla vést k výběru celků určených pro restaurování, přípravě projektu restaurování a k důstojnému deponování maleb zbývajících (případně k vyřazení zcela rozpadlých dílů).

V rámci Etapy III by mělo proběhnout samotné restaurování a instalace na cílové místo.

Etapa I

Výzkum a zkušební restaurování vybrané části transferů

- Transport vybraných transferů (soubor N, K) do ateliéru Fakulty restaurování v Litomyšli
- Chemickotechnologický průzkum a zkoušky citlivého odstranění druhotných přelepů
- Konsolidace a zajištění transferovaných dílů z jednoho souboru
- Výběr vhodné podložky pro osazení – cílem je dobrá manipulovatelnost, snadná reverzibilita v případě změny způsobu výsledné prezentace
- Osazení transferů na vybranou lehčenou podložku vhodnou k další manipulaci a transportu
- Vytvoření vzorové prezentace osazené malby včetně tmelení a retuše
- Transport transferu na cílové místo a jeho osazení na místě (není součástí cenové nabídky)

Etapa II - rámcově

1) Uměleckohistorický průzkum

- Snaha o identifikaci neidentifikovaných souborů (konzultace, archiv NPÚ...)
- Dohledání fotodokumentace k jednotlivým deponovaným souborům
- Dohledání restaurátorských dokumentací z transferovacích prací - archiv NPU, restaurátoři (Látal) a jejich pozůstalosti (Martan, Berger). Cílem je zejména dohledat fotografie a plány transferovaných dílů, zjistit okolnosti snímání, použité materiály.

2) Příprava transferů pro osazení a prezentaci

- Konzultace plánů na využití transferů a s tím souvisejícího způsobu osazení (pracovníci památkové péče, zástupce objektu plánovaného umístění osazených transferů – Valeč, městský úřad Cheb...)
- Výběr vhodných celků určených pro osazení
- Kontrola stavu a dochování jednotlivých vybraných dílů určených pro osazení

3) Příprava projektu na restaurování maleb

- Příprava celkového plánu prací na všech deponovaných souborech
- Návrh postupu prací na vybraných transferovaných celcích
- Návrh položkového rozpočtu na restaurování vybraných celků

- 4) Revize a úprava skladování nezrestaurovaných dělů (či dělů čekajících na restaurování)
- Likvidace dřevokazné houby, sanace napadených transferů
  - Výběr vhodného nového způsobu deponování sanovaných transferů, náhrada rozpadlých plochých beden (2 ks)
  - Výměna všech nevhodných (prohnutých) desek pod transfery tak, aby je bylo možné vrátit do beden (vysunovat a zasunovat) (cca ½ desek)
  - Návrat vyjmutých transferů do beden
  - Průběžná kontrola a dokumentace obsahu polic při úklidu transferů do nových polic a následně do beden
  - Transfery doporučujeme zatím ponechat deponované v Plasích. Každá manipulace jim zcela zásadně neprospívá. Je možné je uskladnit pouze v jedné místnosti. V nezbytném případě je možné transfery transportovat, avšak předem je nutno transfery pro transport připravit.

6 Návrh rozpočtu na podrobný průzkum a vzorové restaurování

Je přiložen zvlášť.

7 Seznam literatury, pramenů

BENEDÍK, Karel, Vlastimil BERGER a Alois MARTAN. *Písemná a fotografická dokumentace z transferů nástěnných a nástropních maleb v kostele sv. Alžběty v Doupově*. 1966–67. Restaurátorská dokumentace. Uloženo v archivu Katedry humanitních věd Fakulty restaurování v Litomyšli.

BERGER, Petr, Tomáš BERGER a Vlastimil BERGER. *Osazení, restaurování a prezentace z kostela sv. Wolfganga v Doupově, Pašijový cyklus*. Restaurátorská zpráva. Praha, 2001.

DURDIS, Michal. *Zaniklé město Doupov*. Dalovice, 2010. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování.

LÁTAL, Jiří a Vendula LÁTALOVÁ. *Restaurátorská zpráva o sejmutí fragmentu renesanční nástěnné malby (secco) ze staré radnice čp. 1 v Chebu*. 1974. Restaurátorská dokumentace RZ00499. Uloženo na NPÚ ÚOP v Lokti.

Inventární číslo nové: KL03881, KL03882, KL03883. Doupov. Národní památkový ústav. Evidenční list kulturní památky.

Inventární číslo nové: PY01758a, PY01758b, PY01758c, PY01758d. Doupov. Národní památkový ústav. Evidenční list kulturní památky.

Inventární číslo nové: PY00902, PY00903, PY00904, PY00905, PY00906, PY00907, PY01491, PY01492, PY01493, PY01494, PY01495, PY01496, PY01497, PY01498, PY01499, PY01500, PY01501, PY01502, PY01503, PY01504, PY01505, PY01506, PY01507, PY01508, PY01509, PY01510, PY01511, PY01512, PY01513. Doupov. Národní památkový ústav. Evidenční list kulturní památky.

Kopie archivních materiálů deponované v klášteře Plasy. Poskytnul správce objektu-kastelán Pavel Duchoň.

8 Přílohy

Příloha 1 - Nálezová situace na místě - Místnost 2 v přízemí kláštera Plasy

Příloha 2 - Nálezová situace na místě - Místnost 2 v přízemí kláštera Plasy

Příloha 3 - Porovnání Evidencie jednotlivých dílů fresek z kostela sv. Alžběty v Doupově uvedené v restaurátorské dokumentaci se situací na místě

Příloha 4 - Osazené transferované malby z kostela svaté Alžběty v Doupově - z evidenčních listů

Příloha 5 - Příloha 5 - Plánek kostela svaté Alžběty s lokalizací transferovaných maleb pomocí písmen

Příloha 1 - Nálezová situace na místě - Místnost 2 v přízemí kláštera Plasy

Místo	Bedna číslo	Poličky	Číslo transferů (uvedená na poličce, není zcela jisté, že tam jsou)	Poznámky
I	nahoře		E 66-80	Deska překližka s transfery. Původně z bedny 1, polička 5.
	Bednač. č. X		Prázdná	Prázdná.
	Bedna s madly č. 5		věvec (J) N 1,2,3 K 1,2,3	Deska překližka s transfery. Chybí celé C 1-25, osazené na panely PY 907 (276x376 cm). Klášter sv. Jiří, zapůjčeno. Je možné, že osazené hned po sejmutí. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery.
	Bedna s madly č. 8		III./°/21,22,23,24,28,25,30,26,27,29 II./°/14,12,18,14,13,15,16,20,17 I./°/9,10,6,4,5,1,8,7,2,3	Sololit deska s transfery. Sololit deska s transfery. Sololit deska s transfery.
II	nahoře		D 21-30	Deska překližka s transfery. Původně z bedny 2, polička 6
	Bedna s madly č. 9		V./°/81,85,83 IV./°/83,70,89,88,84 III./°/73,71,78,74 II./°/75,80, 72, 79 I. 62, 61, 66	Sololit deska s transfery. Sololit deska s transfery. Sololit deska s transfery. Sololit deska s transfery. Transfery nejsou uloženy na desce, leží přímo na dně.
	Bedna s madly č. 1	4 3 2 1	E 51-65 E 31-50 E 16-30 E 1-15	Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery.
III	Bedna s madly č. 3		F 1-14 B 111-126 B 91-110 B 71-90 B 51-70 B 31-50 B 16-30 B 1-15	Deska překližka bez transferů. Vše osazené. Anděl KL 3881 (F 13, F14). Skupina s andělem KL 3883 (F1-12). Dva andělé s květy Kl 3882 (A) - je možné, že nebylo vůbec deponované v bednách, ale bylo rovnou osazeno na panel. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery.
IV	Vyšší bedna bez madel		Cheb stará radnice, renesanční malby, transferoval Látal, Látalová.	Patrně jde o kompletní sadu transferů v jednotlivých poličkách.
V	Nahoře		Nejasné, na gáze uvedeno č. 6, č. 25 (sousedí se 17, snad B?)	Podlážka s transfery.
	Plochá bedna č. 1	1 2 3 4		Transfery bez popisu místa, ani číslování, částečně zrestaurované. Snad renesanční malba.
	Bedna s madly č. 2	3	D 1-10 E I-VII, A B,CF,D,E,G,H,CH,I E 148-160 E 131-147	Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery. Deska překližka s transfery.

Bedna s madly č. 4	8	J 34, 36, 37,3/b,28,29	Deska překližka s transfery.V bedně při předchozí manipulaci proběhly přesuny - některé transfery v jiných policích.
	7	J 30,31,32,33,35	Deska překližka s transfery.
	4	J 14,15 (odvezeno),16,17,18,19,24,23	Deska překližka s transfery.
	3	J 10,11,12,13	Deska překližka s transfery.
	2	J 6-9	Deska překližka s transfery.
	1	J 1,2/1,2/2,3,4,5	Deska překližka s transfery.

Příloha 2 - Nálezová situace na místě - Místnost 1 v přízemí kláštera Plasy			
Patro lešení	Materiál podložky Číslo transferů	Materiál podložky Číslo transferů	Materiál podložky Číslo transferů
4	Deska překližka 6 Nečitelné ??	Deska překližka 5 Nečitelné ??	Deska překližka 4 E 96-110
3	Dýha na prknech Nejasné	Deska překližka 3 E 111-130	Sololit deska 7 VIII/°/1x-6x
2	Sololit deska 6 VII/°/61, 63-68	Sololit deska 5 VI/°/91,94,95,97	Sololit deska 4 ?
1	Deska překližka 2 E 81-95	Deska překližka 1 D 31-40	Nic
	Sololit deska 3 VI/°/51-60	Sololit deska 2 ?	Sololit deska1 IV/°/31-40

Na transferech leží kousky římsy.
Oba transfery silně napadené houbou

Na zemi ve středu místnosti leží na sobě dvě rozpadlé bedny

Plochá bedna č. 2	Patrně 3 transfery	Transfery bez popisu místa, ani číslování, částečně zrestaurované. Snad renesanční malba. Maximální šířka 85 cm, maximální délka 165 cm.
Plochá bedna č. 1	Patrně 4 transfery	

	A) Barokní malba Kramolín, kostel svatě Alžběty, Doupov (bedna s madly, překližka)
	B) Barokní malba. Snad také z kostela svatě Alžběty, Doupov, oltář? (bedna s madly, sololit)
	C) Renesanční malba? nejasné odkud (ploché bedny)
	D) Renesanční malba, stará radnice, Cheb (vyšší bedna bez madel)
	E) Nezařazené

Příloha 3 - Porovnání Evidence jednotlivých dílů fresek z kostela sv. Alžběty v Doupově uvedené v restaurátorské dokumentaci se situací na místě

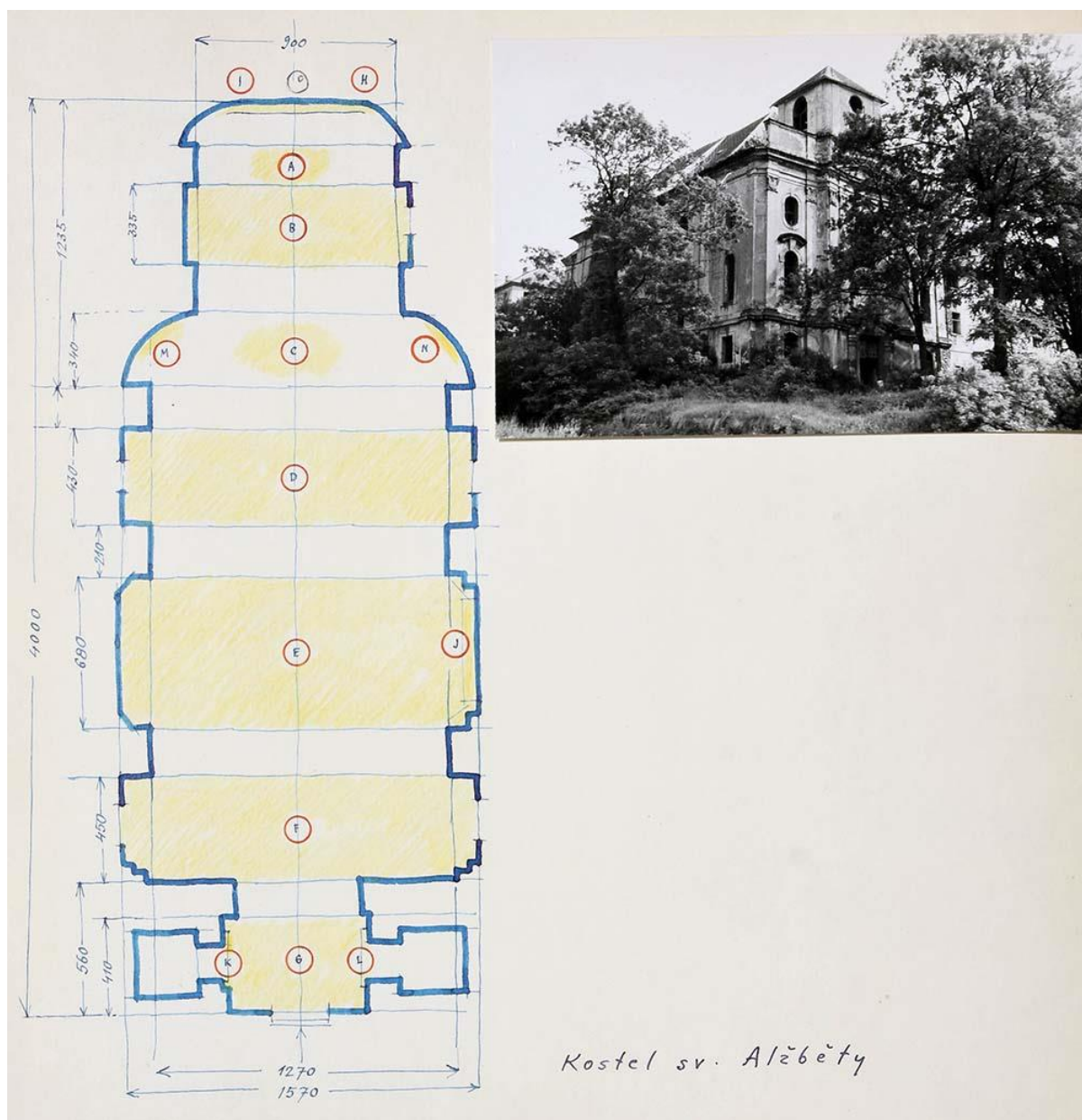
Kompletnost je posuzovaná pouze na základě hrubého ohledání, nikoli na základě kontroly jednotlivých dílů. Jde tedy o předběžné posouzení.

	Má obsahovat podle dokumentace	Obsahuje ve skutečnosti
Bedna s madly č. 1	1 E 1-15	Snad komplet.
	2 E 16-30	Snad komplet.
	3 E 31-50	Snad komplet.
	4 E 51-65	Snad komplet.
	5 E 66-80	Leží na místě I v místnosti 2.
	6 E 81-95	Na lešení v místnosti 1.
	7 E 96-110	Na lešení v místnosti 1.
	8 E 111-130	Na lešení v místnosti 1.
Bedna s madly č. 2	1 E 131-147	Snad komplet.
	2 E 148-160	Snad komplet.
	3 E I-VII, A B,CF,D,E,G,H,CH,I	Snad komplet.
	4 D 1-10	Snad komplet.
	5 D 11-20	? Patrně jedna ze dvou nečitelných desek v místnosti 1.
	6 D 21-30	Leží na místě II v místnosti 2.
	7 D 31-40	Na lešení v místnosti 1.
	8 D 41-48, 18D,18D/1	? Patrně jedna ze dvou nečitelných desek v místnosti 1.
Bedna s madly č. 3	1 B 1-15	Snad komplet.
	2 B 16-30	Snad komplet.
	3 B 31-50	Snad komplet.
	4 B 51-70	Snad komplet.
	5 B 71-90	Snad komplet.
	6 B 91-110	Snad komplet.
	7 B 111-126	Snad komplet.
	8 F 1-14	Deska bez transferů. F 13, F14 osazené na KL 3881. F1-12 osazené na KL 3883.
Bedna s madly č. 4	1 J 1,2/1,2/2,3,4,5	Snad komplet.
	2 J 6-9	Snad komplet.
	3 J 10,11,12,13	Snad komplet.
	4 J 14-19	J 14,15 odvezeno? Nejasné proč.
	5 J 20-24	J 23,24 na poliče 4; J 20-22 osazený na desce Py 902/01.
	6 J 25-29	J 28,29?; 25-27 osazený na desce Py 902/01.
	7 J 30-33, 35	Snad komplet.
	8 J 34,36,37,3/b	Snad komplet.
Bedna s madly č. 5	1 C 1-6	C 1-25 osazené na panely PY 907. Osazené hned po sejmutí?
	2 C 7-12	C 1-25 osazené na panely PY 907. Osazené hned po sejmutí?
	3 C 13-18	C 1-25 osazené na panely PY 907. Osazené hned po sejmutí?
	4 C 19-25	C 1-25 osazené na panely PY 907. Osazené hned po sejmutí?
	5 K 1-3	Snad komplet, odvezeno na FR v Litomyšli dne 16.12.2021
	6 N 1-3	Snad komplet, odvezeno na FR v Litomyšli dne 16.12.2021
	7 věnec (J)	Snad komplet.

Příloha 4 - Osazené transferované malby z kostela svaté Alžběty v Doupově - z evidenčních listů

	Evidenční číslo	Jméno	Umístění v kostele dle Restaurační dokumentace
	Velikost	Popis	
	KL03882	Dva andělci s bílými květy	A
	v: 144, š: 185	Transfer nástěnné malby. Dva andělci vznášející se na červenorůžovém obláčku, haleni červenou a modrou draperií, sypou dolů bílé květy se zelenými listky.	Je možné, že osazené hned po sejmutí (umístění A nebylo evidováno v bednách).
	KL03883	Skupina andělů	F1-12
	v: 230, š: 230	Skupina andělů v oblacích, drží girlandy barevných květin. Postavy jsou haleny do žluté, zelené, červené a okrové draperie. V pozadí fragment architektury.	
	KL03881	Andělek	F 13, F14
	v: 110, š: 130	Transfer nástěnné malby s postavou andělka, držícího květinovou girlandu. Za zády s rozevlátou modrou draperií.	
	PY00902 (staré č.1839)	Učitel s žáky	J 20,21,22,25,26,27
	v: 177, š: 252	Učitel s žáky se obrací k sv. Josefu Kalasanskému. Skupina žáků s učitelem na pozadí vzdušných oblaků, jeden z chlapců přidržuje školní tabuli	
	PY00907 (staré č.1844)	Anděl s atributy sv. Alžběty	C 1-25
	v: 279, š: 376	Na pozadí mřížky skupina andělů na oblaku, pod výjevem kartuš s nápisem: CULTUI DIVAE ELISABETH OBLATUM.	

Příloha 5 - Plánek kostela svaté Alžběty s lokalizací transferovaných maleb pomocí písmen BENEDÍK, Karel, Vlastimil BERGER a Alois MARTAN. *Písemná a fotografická dokumentace z transferů nástěnných a nástropních maleb v kostele sv. Alžběty v Doupově.*

Obr. 1: Celkový pohled na místnost č. 1 s transferovanými malbami uloženými na lešení a v plochých bednách.

Obr. 2: Celkový pohled na místnost č. 2 s transferovanými malbami uloženými v bednách.

Obr. 3 Stav plochých beden a transferů v místnosti 1 – napadení dřevokaznou houbou

Obr. 4 Stav transferů na lešení v místnosti 1 – zaprášené, popraskané a rozpadlé

Obr. 5 Stav transferů v plochých bednách v místnosti 1 – napadení omítky dřevokaznou houbou

Obr. 6: Uskladnění transferů z bývalého kostela sv. Alžběty v Doupově. v místnosti 2 (bedna č. 5).
Desky s transfery jsou prohnuté a vypadlé z pojezdů.

Obr. 7: Transfery z Chebu ve vyšší bedně bez madel v místnosti 2 – stav lze posoudit jen částečně,
momentálně jdou desky vysunout pouze omezeně.

Obr. 8: Rozpadlý transfer uložený na podlázce na plochých bednách v místnosti 2, pod ním zaprášený transfer v ploché bedně

Obr. 9: Příprava na transport transferů N a K na Fakultu restaurování v Litomyšli s proložením jednotlivých dílů pomocí Miralonu.